

Mikkelberg er et livsværk

Henry Buhl har opbygget et unikt nordisk kunst- og cricketcenter syd for grænsen

AF ANNELISE MØLVIG / FOTO: LARS SALOMONSEN

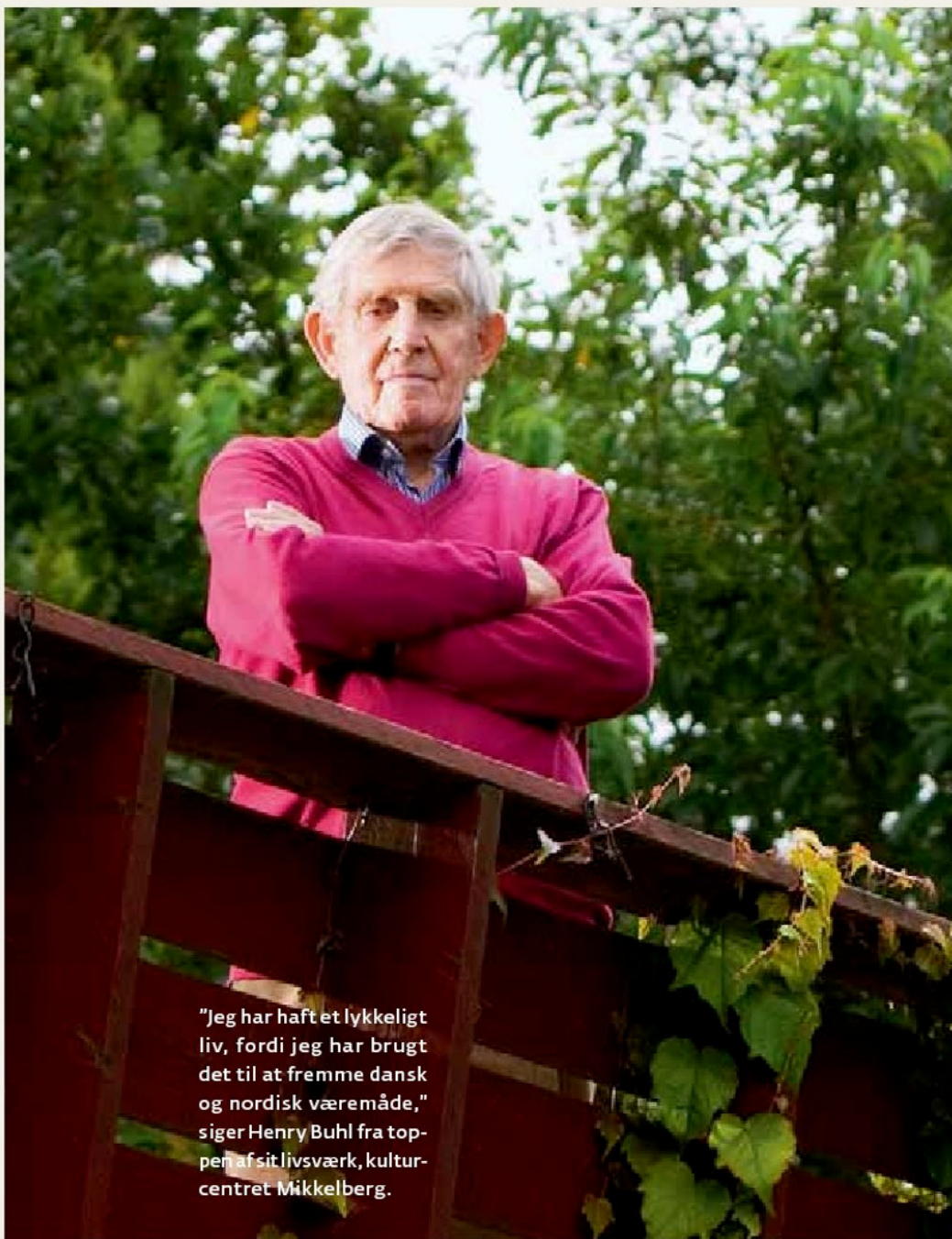
50 kilometer syd for den tyske grænse ligger et center med dansk kunst, dansk kultur og et dansk crickethold. Helt uden om det etablerede danske mindretal og uden statstilskud er det vokset fra en ruin til en unik attraktion.

Mellem markerne og marsken ligger Mikkelberg – på oldnordisk betyder det "det store bjerg". På en 30 meter høj bakke ligger resterne af en gammel mølle, der renoveret danner rammer om nordisk kultur og cricket.

De faste samlinger består af Sven Havsteen-Mikkelsen, Sven Dalsgaard, Wilhelm Freddie, Robert Jacobsen og sydslesvigeren Margareta Erichsen. Dertil kommer adskillige udstillinger i den 200 kvadratmeter store bygning med blandt andre færøske kunstnere som Torbjørn Olesen og Zakarias Heinesen. Ude på cricketbanen træner nogle af Danmarks bedste cricketspillere. Det er også her, manden bag stedet, Henry Buhl, fire gange om ugen løber og laver styrketræning.

Den livsdrøm, der fik ham til at købe den faldefærdige mølle i 1967 og selv sætte den i stand uden offentlige tilskud, er overgået af virkeligheden:

"Jeg havde slet ikke forestillet mig den kæmpe livslykke, det er at nå så langt, at vi har kunsten, og at vi ser de unge mennesker boltre sig på cricketbanen," siger Henry Buhl, der fyldte 85 år den 11. september, men som ikke kan forliges med sin dåbsattest.

"Jeg har haft et lykkeligt liv, fordi jeg har brugt det til at fremme dansk og nordisk væremåde," siger Henry Buhl fra toppen af sit livsværk, kulturcentret Mikkelberg.

I 1967 så Mikkjelbergs mølle sådan ud.

I 2009 - godt 40 år senere - er møllen forvandlet til et attraktivt kunstcenter.

Udragningsanstalt

Historien begynder, da Kolding Idræts Forenings fodboldmålmand på byens førstehold gennem 13 år blev opfordret til at blive ungdomskonsulent for det danske mindretal i Husum. Henry Buhl sagde o.k. til at tage derned et par år. Det var i 1958.

"Jeg begyndte på dansk maner at opbygge en fodboldklub, hvor børnene fik lov til at lege, så vi kunne finde frem til deres personlighed og arbejde ud fra den," siger Henry Buhl. Det gik rigtigt godt, så godt at de tyske klubber købte de unge spillere, når de var blevet rigtig gode.

Da han i stedet sættede på håndbold, blev han igen en udragningsanstalt for tysk idræt. Det gad han ikke og kom så i tanke om cricket.

"Jeg havde selv været lidt med i Kolding og tænkte, at det kender de ikke her," siger Henry Buhl med et skævt grin.

I dag er Mikkjelbergs crickethold top-hold og medlem af Danmarks Idræts-Forbund og har en særtilladelse til, at spillerne må spille på det danske landshold, selv om de er tyske statsborgere.

Livsværket

Få år efter sin ankomst til Husum, blev Henry Buhl gift med Anne-Kjestine, kendt som Dinne, og de nærede en fælles drøm om et sted for nordisk kultur, der skulle vokse op nedefra ligesom den danske andelsbevægelse og forsamlingshusene.

"Det skulle dreje sig om at få folk til at interessere sig for dansk kultur," siger Henry Buhl.

Mikkjelberg var ideel, godt nok var bygningerne faldefærdige, men der fulgte 15 tønder land med og plads nok til at kunne lave en cricketbane med en diameter på 140 meter.

Den enes løn levede de for, den andens gik til istandsættelse, og begge sled i det.

"Gennem 25-30 år arbejdede jeg på Mikkjelberg fra klokken syv om morgenen til klokken 12, når jeg skulle på arbejde. Her var jeg så til klokken 21. Det var et ualmindeligt knoklearbejde, og jeg er lykkelig over, at det er lykkedes," siger Henry Buhl, der stoppede som ungdomshjemsleder i 1990.

Nogle år efter døde Dinne ved en ulykke, men forinden havde parret nået at omdanne Mikkjelberg til en fond, så stedet ikke kan arves. I fondsbestemmelserne står, at stedet skal fremme nordisk kunst, dansk cricket, slesvigsk historie og "dansk væremåde". Et begreb, der ikke er oversat til tysk.

Venskaber

Den faste kunstsamling er kommet til gennem venskaber. Sven Havsteen-Mikkelsen skrev i 1993 til Henry: "Mikkjelberg er et af de holdepunkter, vi har midt i opløsningen, og nu går det stærkt."

Før Havsteen-Mikkelsens død havde Henry Buhl lovet ham at finde et sted i grænselandet til en del af hans kunst. Ud over værkerne på Mikkjelberg kan man i dag se 17 af hans værker i Sct. Jørgens Kirke i Aabenraa. Det er billeder, Henry Buhl har foræret til kirken, fordi kirken under det tyske styre blev rejst som en dansk frimenighedskirke for at bevare det danske modersmål.

Venskabet med Torbjørn Olesen opstod, da Henry en dag gik ind på museet i Thorshavn og bad dem sætte ham i forbindelse med en vild, ukendt kunstner. Det er nu 30 år og adskillige udstillinger siden. :

Mikkjelberg

"Mikkjelberg - center for cricket og nordisk kunst" var færdigrenoveret i midten af 1980'erne.

Mikkjelberg ligger i Hattstedt et par kilometer nord for Husum, 50 kilometer syd for den dansk-tyske grænse ved Tønder.

Der kommer 10.000-12.000 besøgende om året. Gæstebogen viser, at besøgende fra Finland, Sverige, Norge, Island "takker for et strejf af historiens vingesus".

I sommer var der omkring 7.000 mennesker samlet til en musikfestival på cricketbanen.

www.mikkjelberg.de

Henry Buhl

Født 11. september 1924.

To sønner: Georg og Bjarne Buhl, henholdsvis 60 og 55 år.

Danner par med Margarethe Spreckelsen.

Står bag udgivelsen af flere bøger, blandt andet: "Dage på Mikkjelberg - en nordisk drøm i Sydslesvig" af Finn Slumstrup og Margareta Erichsen og "Historiefortællersken i Husum" af Finn Slumstrup.